

לתגובות ודעות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

בניסת השבת: 16:25

יציאת השבת: 17:23

ר"ת: 17:57

לקבלת העלון במייל – שלחו
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 166 לשבת 8.11.2014 – תשע"ה מרחשוון טו

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

וירא

והוא ישב פתח האהל (יח,א)

אמרו חז"ל במסכת ברכות (דף יז ע"א): "העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". ובמסכת שבת (דף פג ע"א): המשילו חז"ל את התורה ל"אהל" שנאמר (במדבר יט,יד): "זאת התורה אדם פי ימות באהל". ועל זה נרמזו את הפסוק בס"ד: "והוא ישב" – האדם זוכה לשבת בעולם הבא ולהנות מזיו השכינה בזכות שהוא נתן "פתח" ל"אהל" – כלומר בזכות שנתן פתח לתורה הקדושה שתיכנס בו.

והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם (יח,ב)

כאשר קוראים את הפרשה, ורואים איך התורה מתפעלת ממעשה אברהם, שלמרות שהיה בכאבים עקב מילתו, מסר נפש וקיבל אורחים, אך לכאורה קשה, מדוע אין התפעלות ממעשה לוט? שקיים הכנסת אורחים בסדום, ששם אם היו מגלים זאת אנשי סדום, זה היה בגדר של סכנת נפשות, אבל לוט בכל זאת קיים הכנסת אורחים, סיכן את חייו וחיי משפחתו וכאשר באו אנשי סדום וביקשו שיוציא את האורחים מביתו, העדיף להקריב את שתי בנותיו רק שלא יפגעו באורחיו, ולכאורה פלא.. רואים איזו מסירות נפש, זה נראה מעשה גדול יותר מאברהם אבינו, ומדוע התורה לא שיבחה את לוט על כך? התשובה תתבאר על פי המעשה על הצדיק רבי לייב שרה'ס, שנודמן פעם לעיר למברג. הוא שאל היכן יוכל להתאכסן, והפנו אותו לבית של יהודי עשיר שהיה נוהג לאכסן בביתו רבנים חשובים. רבי לייב היה נראה כאדם פשוט, וכדפק על דלת הבית ואמר למשרת שברצונו להתארח בבית, לא הכירו המשרת והודיע לבעל הבית שיהודי פשוט אחד מבקש להתארח אצלו. השיב הגביר: "אין לי מקום". לאחר מכן נודע לגביר מי היה האורח, ומיהר לרוץ אחריו ולפייסו. אמר לו רבי לייב: התורה משבחת מאוד את אברהם על מידת הכנסת האורחים שלו, והרי גם לוט היה מכנים אורחים? אלא לוט ראה מלאכים ואין פלא שהכניסם לביתו, אבל אברהם ראה את המלאכים בדמות ערבים, ואף על פי כן קיבלם בסבר פנים יפות... (זיכוי הרבים-וקראת לשבת עונג דף 34).

תירוץ נוסף: הכנסת אורחים על חשבון הזולת וקל וחומר על חשבון המשפחה אין ראוי לשבח כלל. הרי לוט אמר לאנשי סדום שיקחו את בנותיו ויניחו למלאכים להישאר בבית, ובמצוות כאלו אין חפץ הקב"ה.

מסופר בענין הכנסת אורחים על ה"מגיד מדובנא": שכאשר היה שוכר דירה עבורו, היה מתנה עם המשכיר, שהרשות בידו להכניס אורחים לתוך ביתו. ערב אחד ראה המגיד איש סגי נהור(עיוור) (רבי אהרון גאב"ד קומרוב) ונער קטן (בנו הנער שלמה) מוליכו. ניכר היה בעיור ובמלווהו, שזה עתה הגיעו העירה ואובדי עצות הם מבלי לדעת לאן לפנות. המגיד הכניס את האיש ובנו לתוך ביתו, וישבו איתו עד שסידר אותם באיזה דירה. לימים נפטר העיור לבית עולמו והנער נשאר בודד וגלמוד. המגיד הכניס שוב את הנער לביתו, חינכו וגידלו כבן. אצל הנער נתגלו כשרונות עצומים. למד בשקידה, עשה חיל, ועלה מעלה מעלה בשלבי התורה והיראה. וברבות השנים נודע והוכר בישראל כרבן של כל בני הגולה, הלא הוא הגאון האדיר רבי שלמה קלוגר זצ"ל, רבה של ברודי (תורת הפרשה).

אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך (יח,ג)

חז"ל דרשו על פסוק זה במסכת שבת (דף קכו ע"א): "גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה". וקשה להבין את כל המהלך שקרה, בפרשת לך לך כתוב (יב,א): "ויאמר ה' אל אברהם לך מארצך וממולדתך ומפית אביך" – והסביר רבי אלעזר (זוהר לך לך דף עח ע"א): "לך לך" הכוונה – "לתקן את עצמך, לתקן את דרגתך". כלומר הקב"ה מצוה את אברהם לעזוב את הכל, ולהתקדש ולתקן את עצמו, והנה כאשר אברהם מקדש את עצמו ומגיעה ההודמנות לקצור את הפירות, גילוי שכינה!! אירוע שלא כל אחד

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

זוכה לו, אומר אברהם לשי"ת: "אם נא מצאתי חן פעיניך אל נא תעבר מעל עבדך", במילים שלנו, בורא עולם חכה רגע, דופקים אצלי בדלת, יש לי אורחים, ויש לשאול איך בכלל אברהם שם לב שיש לו אורחים? 'ששכינה דופקת אצלו בדלת', ולמה בכלל השי"ת זימן לו ניסיון שכזה? הגמרא במסכת בבא מציעא (דף פו ע"ב): מספרת שאברהם אבינו היה ביום השלישי למילתו (שזהו היום שבו הכי כואב לאדם שמלו אותו) ומה עושה אברהם? יושב לו בפתח האוהל ומחפש אורחים להכניס לביתו, ועוד שהקב"ה הוציא חמה מגרתיקה. תארו לכם מצב, אדם מבוגר בגיל 99 בלי חומר הרדמה, בלי מזגן, עם כאבים וחום אימים, יושב לו בפתח ביתו ומחכה עוד להכניס אורחים, במקום לשכב במיטה לנוח ולהתאושש, אנחנו שנוסעים לחופשה אם זה לא מלון מינימום 4 כוכבים לא יצאנו ידי חובה (בסוף 'הכוכבים' היחידים שאנחנו רואים, זה שמגיע החשבון. ואת התשובה לכל מהלך הדברים, אפשר להבין מדברי דוד המלך ע"ה שאמר בתהילים (כג,ו): "אף טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי" – ידועה קושיית המפרשים, בד"כ מס הכנסה, חובות, יצר הרע וכדומה רודפים אחרי האדם, איפה תשמע ש'טוב וחסד' רודפים אחרי האדם? אלא מכאן לומדים יסוד עצום בעבודת ה', כאשר אדם מרגיל את עצמו במידה מסוימת ומוסר עליה נפש, הקב"ה מזמן לאדם עוד מאותו מצוה. ידוע שהנהגת השי"ת היא תמיד דרך הטבע ולא דרך ניסים, אבל כאן הקב"ה שולח 3 מלאכים מהשמים במיוחד וכל זה כדי שיזכה אברהם במצוות הכנסת אורחים שעליה מסר נפשו, ועל השאלה איך בכלל שם לב אברהם בעת גילוי שכינה לאורחים? בגלל שאברהם התעלה ב'מידת החסד' ברמה גבוהה כל כך שמסר נפשו עליה, גם במצב של גילוי שכינה "חסד" רודף אותו וזהו שנאמר "אף טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי".

והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו (יה,ח)

כאשר נפגש הצדיק רבי חיים מקוסוב זצ"ל עם מחותנו הצדיק רבי ישראל מרוזין זצ"ל הכינו בני הבית סעודה גדולה לכבודם של שני שרפי קודש אלה. רבי ישראל נוהג היה שלא לאכול כמעט מאומה וגם כעת לא שינה ממנהגו אלא טעם מעט מזעיר ודחה את הצלחת מעליו. מחותן יקר – שאל הרה"ק מקוסוב זצ"ל – מדוע אינכם סועדים את לבכם? לפני שירדנו לעולם הזה – השיב רבי ישראל – התנינו מפורש תנאי עם הגוף שלא נרד לעולם הגשמי אלא אם כן יסכים הגוף שלא ליהנות מהאולם הזה ויסתפק רק בנחוץ לו להחזיק את עצמו. כאשר שמע אתן הדברים הפסיק הרבי מקוסוב את אכילתו ודחה גם הוא את צלחתו מפניו. שאל אותו רבי ישראל: ואתה מחותן? מפני מה אינך אוכל? האם גם אתה התנית כך עם גופך? אני לא התנית כל תנאי – השיב רבי חיים בחיוך – אלא שלימוד גדול למדתי מהנהגת ליל שבת, כאשר שבים מבית הכנסת מלווים לו לאדם שני מלאכים, ובהגיעו הביתה מברך אותם האדם בברכת "שלום עליכם מלאכי השרת", ו-"בואכם לשלום מלאכי השלום". אולם – המשך הרבי מקוסוב – עוד בטרם נפתח בסעודת השבת אנו אומרים: "צאתכם לשלום" מדוע איננו מזמינים אותם לסעודה? האם זו קבלת פנים ראויה? אלא – סיים הרבי מקוסוב – אנו אומרים כן מפני שאין זה נעים לשבת לסעודה יחד עם מלאכים שאינם אוכלים ושותים... (וקראת לשבת עונג)

פי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו (יה,יט)

ואמרו חז"ל: שלשה סימנים יש באומה זו [ישראל] רחמנים ביישנין וגומלי חסדים... גומלי חסדים דכתיב: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו... לעשות צדקה ומשפט" (יבמות עט.)

החפץ חיים מביא (בספרו אהבת חסד ח"ג פ"א) דוגמאות של חסד התלויות בדיבור כגון בעניני תורה שמלמד לאחרים כמו שאמרו חז"ל (סוכה מט) על הפסוק "פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה" – תורה שמלמד היא תורה של חסד וכו'. עוד דוגמא של חסד התלוי בדיבור כגון אם יש על חברו כעס מאדם אחד ויכול בדיבורו להסיר הכעס מעליו, הוא בכלל חסד, וכן אם יכול בדיבורו לסבב שלא יבוא רעה על חברו או שמסבב בדיבורו שיטיב אדם לחברו וכו' כ"ז בכלל חסד ומקבל עבור זה ברכה מאת ה'. ישנו חסד ברוחניות כפי שמצינו אצל אברהם. הוא לא הסתפק בחסד הגשמי במה שנטע אש"ל בבאר שבע שהיה בו אכילה, שתיה ולינה לכל אדם שעבר דרכו. אלא עיקר וכל מה שנהנים מהעולם הוא מהקב"ה, ולו יש להודות, מטרתו היתה להחדיר בהם את ההכרה שיש מנהיג לבירה וזוהי הטבה לנצח. על ידי כן יזכו להכיר את בוראם להתקרב אליו ולעובדו. זוהי איפוא הטבה רוחנית, שהטיב אברהם עם הבריות, כי בכך נעוץ ההבדל בין החסד שעשה נח לחסדו של אברהם. נח גמל חסד במשך שנה תמימה עם הבעלי חיים והביא חיים לעולם. אך זהו חסד גשמי אבל אברהם אבינו הוסיף על כך "חסד רוחני" וכדברי חז"ל על הפסוק "ואת הנפש אשר עשו". על כן נקראים אנו לדורות "בני אברהם" ולא "בני נח".

אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר (יח,כד)

אילו היה זה בעיר אחרת היה זה בלתי אפשרי שימצאו שם חמשים צדיקים ואברהם לא ידע מהם, אבל בסדום ייתכן שישנם צדיקים אלא שהם נאלצים להסתתר מעין כלא ולכן שאל: אולי יש ... (שושנת אברהם)

ויאמר המלט על נפשך אל תביט אחריך ואל תעמוד בכל הכפר ההרה המלט פן תספה (יט,יז)
רבינו החיד"א "בפני דוד" מבאר את הפסוק על דרך המוסר: "ויאמר" דהיינו אמירה רכה. "המלט על נפשך", כל מעיינך צריך להיות להמלט מחטא ומכל עבירה. "על נפשך", דהיינו לתקן את נפשך, שאת כל זמנך תקדיש על מנת לתקן ולהשלים את נפשך, וכן תשקיע את ממונך לעשות בו צדקה וחסד. "אל תביט אחריך", כלומר אל תחשוב להשאיר ממון עצום ליורשיך. "ואל תעמוד בכל הפפר" זהו רמז לעניני העולם הזה שנראים כמישור, כי היצר הרע מראה את כל התאוות הגופניות כמישור.

רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי (כ"א)

המגיד הירושלמי, רבי שבתי יודלביץ זצ"ל, פגש פעם אחת שוטר שאינו שומר תורה ומצוות, בן גילו, והתפתחה ביניהם שיחה על מצב הדור. פתח השוטר ואמר: "יודע אתה, לא חלמנו שתהיה כזו הדרדרות. חשבנו, נקים מדינה חפשית, שלא ישמרו בה שבת, לא יניחו תפלין. אבל עד כדי כך? מי חלם שתהיה כזו אלימות, מי חלם שאנשים יהיו כה מושחתים! "חייך ר' שבתי יודלביץ וענה: אמשול לך משל. לא מזמן הזדמנתי לבניין 'כל בו שלום' בתל אביב (בזמנו, הבניין הגבוה ביותר בארץ), להפתעתי, רואה אני יהודי עומד על המרפסת בקומה השלושים, מוציא רגל אחת החוצה, ועוד רגל ... צעקתי לעברו: "הלו, מה אתה עושה?" אמר לי: "אני קופץ למטה". "אמרתי לו: "השתגעת? הרי בקפיצה כזו מגבה שלשים קומות, אפילו עם שפכטל לא יצליחו 'לגרד' אותך מהמדרכה" ... אל דאגה, אני קופץ רק שתי קומות ונעצר" ... האם יתכן כדבר הזה – לקפץ 'רק' שתי קומות ואז להחליט שהנפילה נעצרת?! ומה חשבת, ידידי השוטר, שההתדרדרות תיעצר באיזה מקום? שאת הצד הימני של לוחות הברית – הציוויים שבין אדם למקום – לא יקימו, ואלו את הצד השמאלי – הציוויים שבין אדם לחברו – כן? דע לך שהדבר לא יתכן. "פי אַמְרֵי רַק אֵין יִרְאַת אֱלֹהִים בְּמִקְוֵם הַזֶּה וְהַרְגוֹנִי עַל דְּבַר אֲשֶׁרִי". אם הם עושים להם עגל מסכה הרי בהכרח גם "ויקמו לצחק", היו שם גם עוונות חמורים של גלוי עריות ושפיכות דמים. לא שייך האחד בלי השני. אין כזה דבר שאדם יעבר רק על מצוות שבין אדם למקום. בסוף הוא ידרדר גם בעניינים שבין אדם לחברו. "רק אין יראת אלהים במקום הזה והרגוני" כעין זה כתב החתם סופר על הפסוק (ויקרא ה,כא): "נפש פי תחטא ומעלה מעל פה" וכחש בעמיתו: פסוק זה רומז לאלה הטוענים, שאמנם אין הם מקימים מצוות אבל מקפידים על 'בין אדם לחברו', שלבסוף יגיעו למצב של "וכחש בעמיתו" טעות היא לחשב שכביכול נתן לשמר רק על חלק המצוות שבין אדם לחברו, כי מי שאינו ירא שמים, סופו שיתדרדר גם בקיום המצוות שבין אדם לחברו.

ויאמר קח נא את בנה את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המדינה והעלהו שם לעלה (כ"ב)
יש להבין מדוע המצוה לשחוט את יצחק ניתנה דווקא מפי ה' יתברך בכבודו ובעצמו, ואילו הפקודה שלא לשחטו ניתנה מפי המלאך? אלא יש כאן רמז ליסוד חשוב: לפגוע בכבוד הזולת, לצערו או להזיקו, אין לשמוע בקול איש אפילו יהיה זה מלאך מהשמים או רב הדומה למלאך ה' צבקות, כי אם בקול ה' יתברך בכבודו ובעצמו; אולם אפילו אם נצטווית מפי ה' יתברך בכבודו ובעצמו לגרום רעה לאדם, לבטל פקודה זו ולהימנע מלגרום לו רעה, מספיק ציווי של מלאך גרידא. (דבש השדה)

סיפור לשבת

אל בית הכנסת שבאניפולי השכים קום כמידי יום ביומו שמש בית הכנסת. הוא דאג לפתוח את בית הכנסת, להכינו לשעת התפילה, ולוודא שהכל יעמוד על מקומו עוד בטרם יגיע ר' זושא לתפילה. גם אחר התפילה המשיך בעבודת הקודש, החזיר את הספרים למקומם, כיבד את הרצפה והעמיד את בית הכנסת על תילו. אלא, שבאותו היום היה השמש זעוף וכעוס. מתחילה היה היום שלפניו מלא וגדוש, כך שכל אימת שלא הלך לו כסדר, הייתה חמתו עולה. הוא היה קצר-רוח באותו היום באופן מיוחד, גם בגלל הצטברות של עניינים שהיה עליו לסדר. לכן ביקש לסיים את עבודתו מוקדם וללכת לעיסוקיו. כל דבר שעיכבו בבית המדרש היה למורת רוחו. אחד מתפקידיו היה להגיש לצדיק רבי זושא מאניפולי, רב העירה, את ארוחת הבוקר, לאחר שסיים את תפילתו. תושבי העיר, שהכירו בצדיקותו ובקדושתו, וידעו גם את עונו של הצדיק, שילמו לשמש בעד הכנת ארוחה לצדיק והוצאותיה, והוא היה מגישה לו מדי יום ביומו. דרכו של רבי זושא הייתה, שכאשר היה נזקק לדבר מה, היה נושא את עיניו כלפי מעלה ומבקש את צרכיו היישר מהקב"ה, מעודו לא פנה בבקשה לבשר ודם. ובשעת הצורך היה פונה כלפי שמיא וקורא: "ריבוננו של עולם, זושא צריך כך וכך". כ"ב,

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

מאז ומעולם נמנע מלהזכיר את רצונותיו וצרכיו בגוף ראשון, ולא היה אומר את המילה "אני". אלא, היה כמספר על הזולת שזקוק לעזרה. "זושא עייף", היה אומר, "זושא צמא". לא היה בקריאה זו משום חידוש לכל מי שהכיר את דרכו הקדושה של רבי זושא. מדי יום, בתום תפילתו, היה רבי זושא נושא את עיניו למרום וקורא: "ריבוננו של עולם, זושא רעב". השמש, שהיה שומע את הקריאה, היה יודע שזה הרגע שעליו להגיש לצדיק את ארוחתו. והצדיק הודה לה' הטוב ולשליחו. באותו יום המתין השמש באי-רצון בולט לסיום תפילת הצדיק. ולקריאה שלאחריה. אך היום הזמן דוחק, ואם יאריך הצדיק בתפילתו, מי יודע אם יוכל להספיק את כל אשר עליו לעשות. אך אין לו ברירה אלא להישאר עד סיום תפילתו של הצדיק, כדי להגיש לו את הארוחה שלאחר התפילה. כאשר נשמעה סוף-סוף הקריאה "ריבוננו של עולם, זושא רעב", כבר היה השמש חסר סבלנות. אפשר לומר שהקריאה הזאת אפילו הכעיסה אותו, אך בתוקף תפקידו הוכרח גם היום לקום ולהגיש לצדיק את ארוחתו. מן הצד צופה השמש במחזה, הנה הוא ממתין מדי יום לסיום תפילת הצדיק ומגיש לו את ארוחתו, ואילו רבי זושא במקום שיפנה אליו ויאמר, 'השמש היקר, זושא רעב', הוא פונה לשמים ומבקש, כאילו אין מי שדואג לו לארוחה קבועה כל יום. באותו רגע התגנבה לליבו מחשבה להוכיח לרבי זושא כי אחרי הכול זקוק הוא לעזרת בשר ודם ואילולי הוא, השמש, היה ר' זושא נשאר רעב. הוא החליט, כי מחר כשיסיים רבי זושא את תפילתו ויפנה בקריאה לשמים, לא יזוז השמש ממקומו ולא ייגש אליו. "כאשר ייווכח רבי זושא שאיני מגיע, יקרא לי בשמי ויבקש ממני את ארוחתו", הרחרר בליבו. באותו יום, כאשר חזר רבי זושא לביתו, עמדה בדרכו שלולית גדולה של מים. כדי לחצותה הונח מקצה אחד למשנהו קרש, ששימש כמין גשר, וכך עברו עליו העוברים ושבים. בעוד רבי זושא מהלך בזהירות על הקרש לבל ימעד לשלולית הגדולה, הגיח לפתע נער שובב ופוחז, שלא הכיר את הצדיק וחמד לו לצון. הוא קפץ בכוח על קצה הקרש, ורבי זושא החליק ונפל למים. הנער לא ברח, אלא הביט משועשע ברבי זושא, כיצד הוא מתרומם לאיטו מן השלולית, כולו נוטף מים, ומרים את כובעו הרטוב. להפתעתו הרבה הביט בו הצדיק בעיניים אזהבות והחל להרעיף עליו ברכות, בחמימות רבה, כאילו גמל עמו חסד נפלא. הנער לא התאפק וסיפר על התעלול לפחח שעבד בסביבה. הנער מילא את פיו צחוק כשסיפר כיצד הצליח לעשות את מעשה הקונדס ואף לקבל ברכות. הפחח הרצין לפתע והחל לשאלו כיצד נראה אותו יהודי. הנער תיאר את דמותו, והאיש החל לצעוק עליו: "מה עשית! פגעת באיש צדיק וקדוש. החטא לא יכופר לך. אוי לך ואבוי לנפשך". הנער החל לרעוד. הוא לא שיער שהתעלול הקטן סיבך אותו כל-כך. בקול מפורח ומבווייש שאל את האיש: "מה אעשה? עוץ לי עצה כיצד לתקן את החטא. אעשה כל מה שתאמר לי". הפחח הרחרר רגע ואז עלה במוחו רעיון. "מחר בבוקר תבוא אל בית-הכנסת ותביא עמך ארוחת בוקר טובה", אמר. "כאשר יסיים הצדיק את תפילתו, גש אליו, בקש את מחילתו והנח לפניו את הארוחה. רבי זושא הוא עניו גדול ובלי ספק יסלח לך מיד". קיבל הנער את עצת האיש, ושב לביתו בלב חרד. למחרת ישב השמש במקומו, כפי שתכנן. מצב-רוחו שפר עליו. רוצה הוא לראות כיצד רבי זושא יתייאש מלקבל את ארוחתו מידי שמים ויאלץ לפנות אליו ולקרוא בשמו עמ"נ לקבל הארוחה. הנה הגיע רבי זושא לסיום התפילה וקורא: "ריבוננו של עולם, זושא רעב". לפתע נפתחת הדלת ואל בית-הכנסת נכנס נער צעיר, ובידו מגש מלא כל טוב, מאכלים ריחניים, מזונות ושתייה, ומניח את המגש לפני רבי זושא. רבי זושא הביט בו בעיניים רכות. הנער החל לדבר בשטף: "אני הנער שאתמול גרמתי לרבי להחליק למים. אנא ממך, סלח לי. היה זה רגע של משובה, ואני מתחרט על כך בכל ליבי. האם יואיל הרבי לסלוח לי ולהסיר מעלי כל קפידה?". רבי זושא אחז בידו של הנער והסביר לו כי כבר בשעת מעשה לא הקפיד עליו, והנער אף לא היה צריך לטרוח בהבאת המאכלים. הוא הודה לנער והוסיף עוד לברכו. ומן הצד צפה השמש כל העת בנעשה, משתומם ונרגש. הוא המתין לצאת הנער, ואז חקרו ושמע מפיו את כל קורות יום האתמול. השמש המופתע שב למקומו בבושה, הוא ישב מן הצד, מביט בצדיק הסועד את ליבו. היום הוא כבר למד שיעור חי באמונה, כי אכן הכל מן השמים והוא רק הצינור השליח. "הנה נוכחתי כי אכן מן השמים דואגים למזונותיו של הצדיק, ואני איני אלא רק שליח ההשגחה, רק צינורו", הרחרר בליבו.

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. לרפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, שרה בת תמרה, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארוז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.